

Informacja dla ogniw

Związek Nauczycielstwa Polskiego

Bieżąca działalność związkowa

STYCZEŃ 2024 r.

Informacja nt. aktualnych zadań Oddziałów ZNP

Prowadzenie akcji informacyjnej oraz monitorowanie przebiegu wdrożenia zapisów ustaw i rozporządzeń na obszarze swojego działania .

Podwyższenie wynagrodzeń nauczycieli w 2024 r.

W związku z licznymi zapytaniami i wątpliwościami dotyczącymi podwyższenia wynagrodzeń nauczycieli informujemy , że w Sejmie trwają prace nad ustawą budżetową. W projekcie ustawy podwyższono kwotę bazową dla nauczycieli o 30 % . Kwota bazowa obecnie to 3 981,55 zł, wzrost o 30 % to 1194,46 zł co daje **5176 zł** w 2024 r.

Podwyższenie kwoty bazowej będzie skutkowało wzrostem wynagrodzeń zasadniczych nauczycieli.

Zgodnie z art. 30 ust. 11 ustawy Karta Nauczyciela podwyższenie wynagrodzeń dla nauczycieli następuje nie później niż w ciągu trzech miesięcy po ogłoszeniu ustawy budżetowej, z wyrównaniem od 1 stycznia danego roku.

Dopiero po ogłoszeniu ustawy budżetowej Minister Edukacji Narodowej poddaje projekt rozporządzenia *w sprawie wysokości minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli, ogólnych warunków przyznawania dodatków do wynagrodzenia zasadniczego oraz wynagradzania za pracę w dniu wolnym od pracy* procedurze uzgodnieniowej ze związkami zawodowymi , a następnie wydaje rozporządzenie. Tak więc realnym , najwcześniejszym terminem wdrożenia podwyżek jest marzec 2024 r.

Minimalne wynagrodzenie za pracę, a wynagrodzenie nauczycieli.

W związku ze wzrostem od 1 stycznia 2024 r. minimalnego wynagrodzenia za pracę wpływają do nas również pytania dotyczące wypłaty dodatku wyrównawczego nauczycielom, których wynagrodzenie nie osiąga wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę. Od 1 stycznia 2024 r. ustawowe minimalne wynagrodzenie za pracę wynosi 4242 zł. Tymczasem

nauczyciele nadal czekają na podwyżki wynagrodzenia zasadniczego. Podwyżki te na pewno nastąpią, niemniej jednak można spodziewać się ich prawdopodobnie najwcześniej w marcu 2024 r. z wyrównaniem od 1 stycznia zgodnie z art. 30 ust. 11 ustawy Karta Nauczyciela. Do tego czasu każda szkoła musi zapewnić nauczycielowi co najmniej minimalne wynagrodzenie za pracę.

Prawo do wynagrodzenia minimalnego zagwarantowane jest dla każdego pracownika w tym nauczyciela

Rozporządzenie MENiS w sprawie wysokości minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli, ogólnych warunków przyznawania dodatków do wynagrodzenia zasadniczego oraz wynagradzania za pracę w dniu wolnym od pracy w załączniku reguluje stawki wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli zależne od:

- stopnia awansu zawodowego,
- poziomu wykształcenia.

Nie oznacza to jednak, że rozporządzenie to wyłącza wymóg zapewnienia nauczycielom ustawowego minimalnego wynagrodzenia za pracę. Zgodnie z art. 10 § 2 Kodeksu pracy minimalne wynagrodzenie za pracę jest bowiem określane przez państwo. Wysokość wynagrodzenia pracownika zatrudnionego w pełnym miesięcznym wymiarze czasu pracy nie może być niższa od tak określonego ustawowego minimalnego wynagrodzenia (art. 6 ust. 1 ustawy o minimalnym wynagrodzeniu za pracę). Od tej reguły nie przewidziano wyjątków, również w odniesieniu do nauczycieli. Oznacza to, że także **nauczycielom należy zapewnić ustawowe minimalne wynagrodzenie za pracę**. Niewykonanie tego obowiązku grozi grzywną wymierzoną przez Państwową Inspekcję Pracy.

Minimalne wynagrodzenie za pracę a niepełny etat

Warto dodać, że w przypadku nauczycieli zatrudnionych w niepełnym wymiarze zajęć należy zagwarantować im minimalne ustawowe wynagrodzenie w wysokości proporcjonalnej do tego wymiaru (art. 8 ust. 1 ustawy o minimalnym wynagrodzeniu za pracę).

Minimalne wynagrodzenie to nie tylko płaca zasadnicza

Nauczyciel może otrzymywać **inne składniki wynagrodzenia niż wynagrodzenie zasadnicze**. Niektóre składniki pensji są uwzględniane w minimalnym wynagrodzeniu za pracę. Jakie konkretnie? Otóż zaliczeniu podlegają składniki wynagrodzenia i inne świadczenia wynikające ze stosunku pracy **zaliczone do wynagrodzeń osobowych** – według zasad statystyki zatrudnienia i wynagrodzeń określonych przez Główny Urząd Statystyczny do wynagrodzeń osobowych. Niektóre wynagrodzenia i świadczenia zostały jednak wyłączone z minimalnej pensji na mocy art. 6 ust. 5 ustawy o minimalnym wynagrodzeniu za pracę.

Składniki uwzględniane i pomijane przy obliczaniu wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę

Składniki wynagrodzenia i inne świadczenia	Składniki	wynagrodzenia	i	inne
--	-----------	---------------	---	------

uwzględniane w ustawowym minimalnym wynagrodzeniu za pracę	świadczenia pomijane w ustawowym minimalnym wynagrodzeniu za pracę
wynagrodzenie zasadnicze	dodatek za wysługę lat
dodatek funkcyjny	dodatek za trudne lub uciążliwe warunki pracy
dodatek motywacyjny	dodatek za pracę w porze nocnej
wynagrodzenie za godziny ponadwymiarowe lub doraźne zastępstwa	wynagrodzenie za pracę w godzinach nadliczbowych
nagroda inna niż jubileuszowa	odprawa emerytalno-rentowa
wynagrodzenie za urlop wypoczynkowy	odprawa z tytułu rozwiązania stosunku pracy
ekwiwalent za niewykorzystany urlop wypoczynkowy	nagroda jubileuszowa
wynagrodzenie w trakcie urlopu dla poratowania zdrowia	dotatkowe wynagrodzenie roczne
odszkodowanie za skrócony okres wypowiedzenia	świadczenia z ZFŚS
	ekwiwalent za używanie odzieży i obuwia roboczego
	należności za podróż służbową
	świadczenia z funduszu zdrowotnego
	dodatek wiejski
	świadczenie na start

Od 1 stycznia 2024 r. dodatek za trudne i uciążliwe warunki pracy dla nauczyciela nie jest już uwzględniany w płacy minimalnej.

W minimalnym wynagrodzeniu za pracę nie jest uwzględniane wynagrodzenie za godziny nadliczbowe. Od godzin nadliczbowych należy jednak odróżnić wynagrodzenie za godziny ponadwymiarowe lub doraźnych zastępstw. Godziny nadliczbowe są to bowiem godziny wykraczające poza 40 godzinową tygodniową normę czasu pracy, a ponadwymiarowe i doraźnych zastępstw - poza tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin zajęć (pensum).

Jeżeli nauczycielowi nie zapewniono ustawowego minimalnego wynagrodzenia za pracę, wówczas pozostaje wypłata **wyrównania**.

Jest to świadczenie stanowiące różnicę pomiędzy wynagrodzeniem należnym w ramach stosunku pracy a ustawowym minimalnym wynagrodzeniem za pracę.

Jak wynika z art. 7 ust. 1 ustawy o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, wyrównanie jest wypłacane, jeżeli w danym miesiącu, z uwagi na terminy wypłat niektórych składników wynagrodzenia lub rozkład czasu pracy, wynagrodzenie pracownika, jest niższe od wysokości minimalnego wynagrodzenia. W praktyce jednak przepis ten stosowany jest przez analogię w przypadkach, w których nie ma innej możliwości zapewnienia minimalnego wynagrodzenia za pracę dla nauczycieli.

Dodatek wyrównawczy nie może jednak stać się świadczeniem stałym. Powinno być ono wypłacane jedynie **wyjątkowo** tj. w przypadku gdy nauczycielowi nie można było zapewnić w inny sposób ustawowego minimalnego wynagrodzenia za pracę.

Termin wypłaty wyrównania

Dodatek wyrównawczy wypłaca się za każdy miesiąc łącznie z wypłatą wynagrodzenia (art. 7 ust. 2 ustawy o minimalnym wynagrodzeniu za pracę). W przypadku nauczycieli mamy jednak do czynienia z dwoma terminami wypłaty wynagrodzenia. Otóż wynagrodzenie wypłacane jest nauczycielowi miesięcznie z góry co do zasady w pierwszym dniu miesiąca. Natomiast składniki wynagrodzenia, których wysokość może być ustalona jedynie na podstawie już wykonanych prac, wypłaca się miesięcznie lub jednorazowo z dołu co do zasady w ostatnim dniu miesiąca. Dotyczy to w szczególności wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe i doraźnych zastępstw. Oznacza to, że dopiero w ostatnim dniu miesiąca będzie wiadomo, czy nauczyciel osiągnął poziom minimalnego wynagrodzenia za pracę. Właśnie dlatego **wyrównanie należy wypłacić w ostatnim dniu miesiąca**.

- ustawa z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz.U. 2020 poz. 2207) - art. 6, art. 7, art. 8,
- ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela (tekst jedn. Dz.U. z 2023 r. poz. 984 ze zm.) - art. 30 ust. 6, 6a, 10 – 10b
- ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (tekst jedn. Dz.U. 2023 r., poz. 1465) – art. 10 § 2,
- rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2022 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2023 r. (Dz.U. z 2022 r. poz. 1952),
- rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2005 r. w sprawie wysokości minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli, ogólnych warunków przyznawania dodatków do wynagrodzenia zasadniczego oraz wynagradzania za pracę w dniu wolnym od pracy (tekst jedn. Dz.U. z 2014 r. poz. 416) - załącznik

Środki na doskonalenie zawodowe nauczycieli

Art. 70a Karta Nauczyciela -

1. W budżetach organów prowadzących szkoły wyodrębnia się środki na dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli, z uwzględnieniem szkoleń branżowych - w wysokości 0,8% planowanych rocznych środków przeznaczonych na wynagrodzenia osobowe nauczycieli, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Przepis ust. 1 nie obejmuje finansowania publicznych placówek doskonalenia nauczycieli i bibliotek pedagogicznych prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego.

3. Podziału środków, o których mowa w ust. 1, dokonyuje się po zasięgnięciu opinii zakładowych organizacji związkowych będących jednostkami organizacyjnymi organizacji związkowych reprezentatywnych w rozumieniu ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie

Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego albo jednostkami organizacyjnymi organizacji związkowych wchodzących w skład organizacji związkowych reprezentatywnych w rozumieniu ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego, zrzeszających nauczycieli.

Z dniem 1 stycznia 2019 r. zmniejszono środki na dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli z 1 % do 0,8% planowanych rocznych środków przeznaczonych na wynagrodzenia osobowe nauczycieli. Jednym z naszych postulatów ma być powrót do poprzedniego, wyższego odpisu. Podziału tych środków corocznie dokonuje się po zasięgnięciu opinii zakładowych organizacji związkowych.

Prosimy o sprawdzenie w organach prowadzących w jakim stopniu (%) te środki są wykorzystane, czy są wystarczające czy też może brakuje tych środków na zabezpieczenie właściwego dofinansowania doskonalenia zawodowego nauczycieli. Dane te będą nam pomocne w prowadzeniu rozmów. Zdajemy sobie sprawę, że może jeszcze nie być możliwe uzyskanie informacji co do wykorzystania środków za rok 2023, dlatego sprawdzimy rok 2022. Informacje wraz z ewentualnymi uwagami prosimy przestać na adres e-mail zpe@znp.edu.pl do końca marca 2024 r.

Urszula Woźniak /- /

Wiceprezes ZG ZNP